

METKA IN STANE SUŠNIK S KOKRSKEGA SEDLA

DELOVNI DNEVI IN VESELI VEČERI

IVANKA KOROŠEC

Človeka vedno obide prijeten občutek, kadar stopi po dolgi poti v urejen, čist prostor in ga sprejmejo prijazni ljudje. Še posebej domače občutje me je obšlo, ko sta me pozdravila Metka in Stane Sušnik, ki sta oskrbnika v Cojzovi koči. Doma sta z Vira pri Domžalah in po igri naključja stanujeta v Cojzovi ulici.

Že od nekdaj sta si želela biti oskrbnika kakšne kočice nekje v gorah. Ko sta se upokojila, sta svoje želje tudi uresničila. Predlani sta bila mesec dni na Kredarici, lani pa sta prišla v Cojzovo kočico na Kokrsko sedlo, kjer sta bila dva meseca. Letos sta v tej koči prevzela kompletno sezono.

Prvotna kočica je bila zgrajena leta 1897 in je med najstarejšimi planinskimi kočami v Kamniških Alpah. Lani jo je planinsko društvo Kamnik, ki jo upravlja, obnovilo in posodobilo, tako da ima sedaj 126 registriranih ležišč, 24 zasilnih ležišč v »podmornici« in 6 ležišč v zimski sobi. Lani so pridobili 60 novih ležišč, tudi kuhinjo, kjer smo se pogovarjali.

S Cojzovo kočico so bile prej vedno nekakšne težave, odkar pa sta jo prevzela Sušnikova, je vse v redu. Planinci so zadovoljni in Metka mi je pokazala cel kup pisem — vabila, pohvale in zahvale, ki prihajajo z vseh koncev in v katerih obiskovalci izražajo zadovoljstvo nad gostoljubjem v koči.

Ob večerih, ko pospravi kuhinjo, Metka vzame v roke harmoniko, ki jo igra že od otroških let, in raztegne njen meh. Včasih pride iz doline tudi 18-letna vnukinja Tanja, ki igra na citre, Stane pa daje zraven takt z vilicami v vrčku za pivo. To vam je muzika! Ko se je razvedelo za igranje na citre, se je obisk povečal; posebno tujci radi poslušajo takšno glasbo.

Preskrba je zaradi tovarne žičnice precej olajšana, vodo pa imajo napeljana s Pasje glave (kamnita pasja glava s smrčkom se vidi skozi kuhinjsko okno); po cevih pritoka v rezervoarje, potem pa v pipe. Tudi v sanitarjah, ki so vzorno vzdrževane, je tekoča voda. Lani jim je vode primanjkovalo, letos jo je na srečo dovolj.

Kočica ima radijsko zvezo s kranjsko postajo milice.

Metka je bila v času službovanja po poklicu komercialistka, čeprav bi marsikdo mislil, da je kvalificirana kuharica. Čaj kuha iz petih vrst planinskih rož, med katerimi so materina dušica in zajčje tačke.

Kočica je dobro obiskana. Do 26. avgusta se je v vpisno knjigo vpisalo 2225 planincev, vendar se jih povprečno 500 do 1000 na leto ne vpiše. Glede prenočišč ima Metka natančno evidenco; do našega obiska je v tej sezoni v koči prespalo 1155 planincev. Cena prenočišča v dvoposteljni sobi je letos 120 000 dinarjev, za člane PD 60 000 dinarjev, v skupni spalnici je cena 80 000, za člane PD pa 40 000, na zasilnem ležišču je polna cena 30 000, za člane PD pa 15 000 dinarjev; za tujce so cene še enkrat večje.

Metka pripoveduje, da je ekipa v koči tričlanska. Občasno jim pomaga tudi mladi Srečo Roglič, ki je sicer avtobusni sprevodnik na progi Ljubljana—Kamnik, vendar je z dušo in telesom zapisan Kokrskemu sedlu in prihaja, kadar le more. Je eden od redkih ljudi, ki ne gledajo na plačilo.

»Po prespani noči se že na posteljah vidi, kdo je pravi planinec in kdo ni. Pravi planinec pospravi in počisti za seboj,« pravi Stane, Metka pa dodaja:

»Trdno sva se odločila, da kočice, kamor se pride z žičnico ali avtomobilom, ne bi

Metka in Stane Sušnik, oskrbnika Cojzove kočice

prevzela. Planinci, ki pridejo z nahrbtniki, utrujeni in prepoteni, so drugačni od tistih objestnih ljudi, ki zahajajo v kočice le zaradi hrupnih zabav ali pijače. Tudi vzdušje je tu popolnoma drugačno, pravo planinsko in prijateljsko.

Kdor misli, kako dobro je plačano delo oskrbnika, se moti. Če bi seštel vse ure dneva, ves trud, vso energijo, ki jo je treba vložiti za nemoteno poslovanje, in vso skrb, ki jo je treba posvetiti gostu, bi prišlo celo zelo malo. A Metka in Stane sta vseeno zadovoljna, saj ne postavljata denarja na prvo mesto. Včasih seveda pridejo trenutki, ko človeka prime, da bi vse skupaj pustil in se vrnil v dolino, vendar se vse slabo pozabi in vztrajata dalje.

Metka in Stane sta se spoznala v planinah — bilo je leta 1947 na Veliki planini. V zakonu so se jima rodili trije otroci, dve hčerki in sin. Vsi so preskrbljeni in vsi so navdušeni planinci, posebno pa še hčerka Nada ter vnukinja Tanja in Iris. Tudi sin Stanko in hčerka Nuša ju obiskujeta in rada pomagata.

»Delovni dan se za naju začne najkasneje ob pol šestih, včasih pa tudi že ob pol petih. To se dogaja posebno takrat, kadar gredo lovci nad kozoroge ali kadar se planinci odpravljajo na kakšne daljše ture,« pravita oskrbnika. »Vsako jutro zastavim kuho. Vsa hrana je sveža, saj kuham, kot bi kuhala zase. Zato so obiskovalci zadovoljni,« pripoveduje Metka in dodaja, da ima pravi občutek in vedno pripravi ravno pravšnjo količino hrane, tako da ji do zdaj ni niti zmanjkala niti ostajala.

»Marsikdo mi reče, naj bom vesela, ko živim na dobrem zraku. A pridejo dnevi, ko

je toliko gostov, da sem ves dan za štedilnikom ali pa pospravljam po koči, tako da nimam nič od svežega zraka. Trije smo, toda vsi delamo vse; vsak od nas mora prijeti za vsako delo, vse od kraja. Dela je dovolj od jutra do večera. Število obiskovalcev pove, da ne moremo stati križem rok,« pravi Metka.

Stane pa jo dopolnjuje: »Včasih zaužijemo prvo žlico hrane šele pozno popoldne, taka zadrega je.«

Kuhinja je odprta do osmih zvečer, a delovnega dne je konec okrog desetih. Včasih, če je družba vesela in če igrajo in pojejo, malce potegnajo, a to ni navada. Večinoma ugasnejo agregat ob desetih, saj planince čakajo naslednjega dne dolge in naporene ture.

Metko sprašujem, kako se je mogla vživeti v tako življenje. Ali ne pogreša lažjega življenja, domačega udobja, dolinske brezskrbnosti?

»Edino, kar zares pogrešam in kar mi manjka, so moji otroci in vnuki,« odgovarja.

Stanko je bil v tej sezoni dvakrat v dolini, Metka pa sploh ne. Koča bo predvidoma odprta do 15. oktobra. Do takrat bo Metka ves čas v koči. Saj jo bodo otroci in vnuki še naprej obiskovali, tako da bo zdržala do takrat!

Oba sta poudarila, da je treba pohvaliti vodilne v planinskem društvu Kamnik, ker so zelo prizadevni in požrtvovalni in se udeležujejo na vseh področjih. Pohvalila sta tudi novega gospodarja kočice Janeza Humarja: nobena stvar mu ni pretežka, z dušo in srcem je predan Cojzovi koči; je univerzalen človek, ki zna vse popraviti in preskrbeti vse potrebne reči. Prav tako prizadeven je tudi žičničar Miro; tudi njemu niso važne ure, kadar je potrebno, je na voljo, tako da z dostavo ni nobenih težav.

Medtem ko smo tako prijetno kramljali v kuhinji, sploh nisem opazila, da se je modrina skalila, sonce se je skrilo, bele megle so se spustile z Grintovca. Treba se je bilo posloviti, vendar bom kmalu spet prišla v Cojzovo kočico na Kokrsko sedlo — morda kakšno soboto, da bom doživela vesel glasbeni večer z Metko in Stankom.

LETOŠNJE POLETNO VREME NA KREDARICI

Najprej kratka primerjava temperaturnih in padavinskih vrednosti letošnjega poletja z dolgoletnimi povprečji in vsotami: v povprečju je bilo minulo poletje (junij, julij in avgust) rahlo prehladno in preobilno namočeno. Podrobnosti so naslednje:

Letalske razbitine pod Mont Blancem

Ledenik na vrhu Mont Blanca je celih 23 let skrival ostanke indijskega potniškega letala Boeing 707, ki se je 25. januarja 1966 raztreščilo na italijanski strani najvišje evropske gore. Letalo Air India je prevažalo 117 potnikov, med katerimi je bil tudi zelo znan indijski jedrski fizik. Tisto jutro se je letalo zaletelo v goro kakšnih sto metrov pod vrhom in izginito z vsemi svojimi potniki, sedaj, po več kot dveh desetletjih, pa ga je po golem naključju našel član gorske reševalne skupine iz Courmayeurja, ki je že nekaj dni hodil po tistem gorskem območju, kjer je iskal posmrtno ostanke nekaterih gornikov, ki so umrli pred leti in katerih posmrtni ostanki so prišli na dan potem, ko se je ledenik spričlo letošnje visoke temperature in razmeroma pičlih snežnih padavin stail več kot v preteklih poletjih. Možje iz gorske reševalne skupine so že našli poleg ostankov letala tudi nekatere predmete, ki so pripadali potnikom, vendar trupel za zdaj še ni videti.

Povedati je treba, da je ledenik odnesel ostanke letala skoraj tisoč metrov nižje od kraja, kjer je prišlo do nesreče. Zdaj upajo, da bodo našli tudi črno skrinjico, s pomočjo katere bi nemara po več kot dveh desetletjih naposled le lahko razvozlali vzroke za to hudo letalsko nesrečo.